

انتخاب رویکرد های اسکوپ در آموزش پیش از دبستان

مقدمه

برنامه‌درسی های اسکوپ را دکتر دیوید وایکارت^۱ و گروه او بیش از پنجاه سال پیش در ایپسیلانتی^۲ با هدف کمک به کودکان مناطق محروم برای کسب موفقیت‌های بیشتر در مدرسه و جامعه، گسترش دادند. زیربنای این رویکرد، نظریه رشد شناختی پیاژه است. برخلاف برنامه‌های درسی دیگر، انجام دادن تحقیقات دقیق، بخشی از رشد این برنامه‌درسی از زمان پیدایش بوده است و گروهی از کودکان درگیر در آن تا دوره بزرگسالی مورد بررسی و پیگیری قرار گرفته‌اند. در ادامه، مؤلفه‌های اصلی این رویکرد معرفی می‌شود.

اهداف های اسکوپ

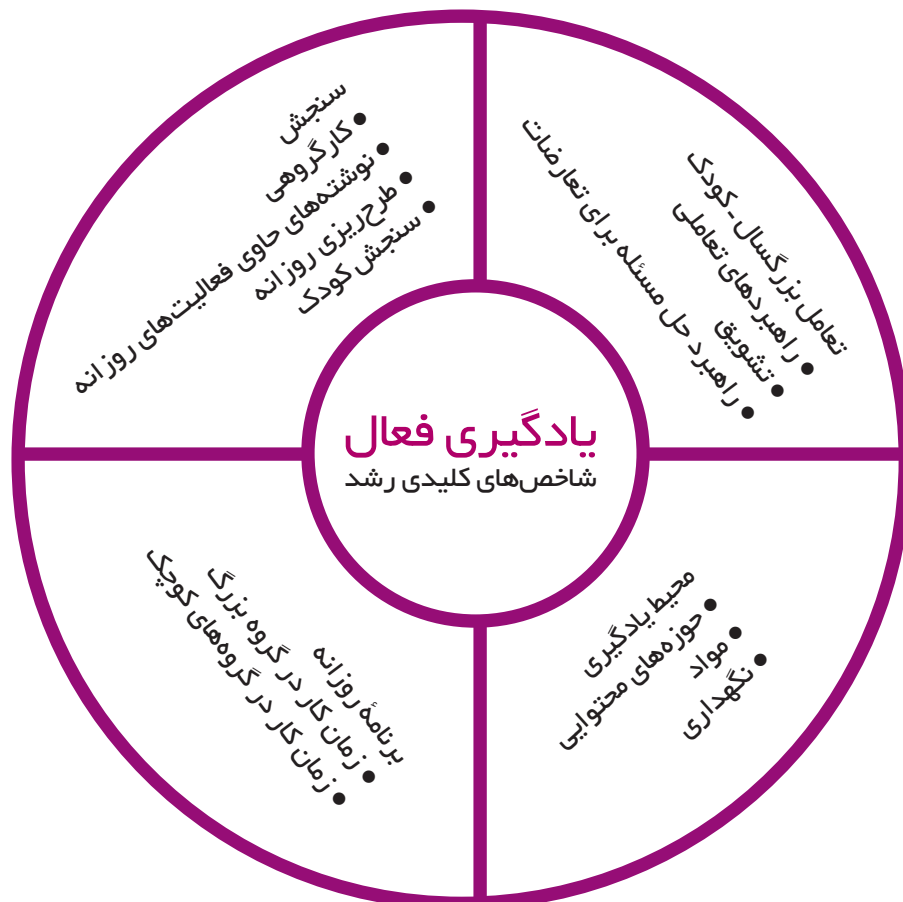
اهداف برنامه‌درسی های اسکوپ برای کودکان عبارت‌اند از:

- یادگیری از طریق درگیری فعال با افراد، مواد، رویدادها و افکار؛
- آماده شدن برای مدرسه و زندگی با استقلال، مسئولیت‌پذیری و اعتمادبه‌نفس؛
- یادگیری طراحی بسیاری از فعالیت‌های شخصی، انجام دادن آن‌ها و صحبت کردن با دیگر کودکان و معلمانشان درباره آنچه انجام داده‌اند و آنچه یاد گرفته‌اند؛
- یادگیری بیان احساسات و درگیری با دیگران در روابط ارزشمند و مناسب؛
- کسب دانش و مهارت‌ها در حوزه‌های مهم محتوایی شامل رویکردهای یادگیری، رشد عاطفی و اجتماعی، رشد بدنی و سلامت، زبان، سواد و ارتباط، ریاضیات، هنرهای خلاق، علوم و فناوری و در نهایت، مطالعات اجتماعی.
- اساسا رویکرد پیش از دبستان های اسکوپ، برای کودکان با خانواده‌های درآمد پایین و در معرض خطر طراحی شده است؛ با این اعتقاد که کودکان با پیگیری علایق و اهداف شخصی خود بهتر یاد می‌گیرند. در مجموعه های اسکوپ، کودکان به انتخاب‌های شخصی درباره مواد و فعالیت‌هایی که در سرتاسر روز انجام می‌دهند، تشویق می‌شوند. آنان همان‌طور که در حال پیگیری انتخاب‌ها و طرح‌های خود هستند، اکتشاف می‌کنند، سؤال می‌کنند و پاسخ می‌دهند، مسئله حل می‌کنند و با هم‌کلاسی‌ها و بزرگسالان در تعامل‌اند. در چنین محیطی، کودکان به‌طور طبیعی در تجارب کلیدی درگیر می‌شوند؛ فعالیت‌هایی که مهارت‌ها و توانایی‌های رشدی آنان را پرورش می‌دهند.

تجارب کلیدی در های اسکوپ

های اسکوپ ۵۲ تجربه کلیدی را در دوره پیش از دبستان و همچنین طیف وسیعی از راهبردهای عملی را برای ارتقای این تجارب کلیدی مشخص کرده است. تجارب کلیدی در

شکل ۱. چرخه یادگیری در رویکرد های اسکوپ

فضاهای بازی مختلف و تفسیر ارتباطات فضایی؛ آگاهی از زمان، شروع و پایان، پیش‌بینی و توصیف رویدادهای احتمالی).

چرخه یادگیری در های اسکوپ

رویکرد های اسکوپ پنج اصلی اساسی راه، که زیربنای عمل‌اند، در یک چرخه مدنظر قرار داده است. این چرخه یادگیری در شکل شماره ۱ قابل مشاهده است.

یادگیری فعال: در این رویکرد، کودکان فعالانه یاد می‌گیرند. آنان با استفاده از حواس خود، درمی‌یابند که چه چیزی مورد علاقه‌شان است و این کار را از بدو تولد، طی دوران کودکی و حتی دوران بزرگسالی انجام می‌دهند. کودکان از خودآغازگری و ابتکار عمل برای جست‌وجو و کشف پاسخ سؤالاتشان استفاده می‌کنند. آنان برای حل مشکلات شخصی خود و استفاده از دانش در حال توسعه خویش برای فهم و یادگیر و درباره جهان اطراف، حمایت و تشویق می‌شوند.

تعامل بزرگسال – کودک: کار کردن بزرگسالان با کودکان، محیط امن مورد نیاز را برای رخ دادن یادگیری فعال مهیا می‌کند. در مراکز های اسکوپ، با استفاده از یک فرایند تقسیم کنترل، بزرگسالان و کودکان با احترام متقابل، تمرکز بر نقاط قوت کودکان و توازن در فعالیت‌های بزرگسال محور و کودک‌آغاز

پنج طبقه اصلی قرار دارند:

۱. بازی‌های خلاق (طراحی، نقاشی، بازی نقش، وانمودبازی، ساخت مدل‌ها)
۲. زبان و سواد (گفت‌وگو درباره تجارب معنادار فردی، توصیف، نوشتن، سرگرمی با زبان)
۳. ارتباطات خودجوش و اجتماعی (ساخت طرح‌ها، تصمیم‌ها، حل مسائل، مواجهه در هنگام بازی، بیان احساسات، حساس بودن نسبت به دیگران)
۴. حرکت و موسیقی (حرکت به روش‌های گوناگون و با اشیا بررسی صدای گوناگون، تولید آهنگ، درک و ایجاد ریتم‌های مداوم گوناگون)
۵. استدلال منطقی (طبقه‌بندی، کشف و توصیف شباهت‌ها، تفاوت‌ها و ویژگی‌های اشیا، مقایسه، طبقه‌بندی و جور کردن چیزها براساس ویژگی‌ها، گسترش ریاضیات و حساب برای آگاهی از تغییرات فضایی اشکال؛ تجربه

همچنین کنجکاو، تصمیم‌گیری، مشارکت، تحمل دیگران و حل مسئله مورد تشویق قرار می‌گیرد. کودکان از این توانایی‌های خود هر روز در برنامه روزانه‌شان و نیز در خانه استفاده می‌کنند. همچنین با پیش‌نیازهای خواندن، نوشتن، ریاضیات، علوم و دیگر حوزه‌های یادگیری مربوط به مدرسه آشنا می‌شوند. با گذشت زمان، آنان دانش و مهارت‌های مورد نیاز برای سال‌های مدرسه و زندگی بزرگسالی را توسعه می‌دهند.

جمع‌بندی

از های اسکوپ اکنون در ده‌ها هزار مرکز پیش‌دبستانی، مهدکودک، برنامه‌های پیش از دبستان، مراکز نگهداری کودکان و برنامه‌های مختص «کودکان با نیازهای ویژه» در سراسر جهان استفاده می‌شود و کودکان و خانواده‌های دارای پیش‌زمینه‌های متفاوت نژادی، ملی، مذهبی و اقتصادی، در برنامه‌های های اسکوپ شرکت می‌کنند. این رویکرد، دانش حاصل از تحقیقات مربوط به رشد و یادگیری کودکان را با تجارب کاربردی تدریس در فضای واقعی ترکیب می‌کند. مطالعات بلندمدت نشان می‌دهد که رویکرد های اسکوپ رشد سالم کودکان را ارتقا می‌دهد و برای آنان مزایای طولانی مدت دارد که سراسر زندگی بزرگسالی‌شان را هم پوشش می‌دهد. مشاهدات طولی نشان می‌دهند که کودکان حاضر در برنامه‌های های اسکوپ، خود را بهتر با مطالبات اجتماعی سازگار می‌کنند و بهتر از کودکانی که در این برنامه‌ها نبوده‌اند، در آموزش عالی و زندگی شغلی عمل می‌کنند.

پی‌نوشت‌ها

1. High/Scope
2. David Welkart
3. Ypslanti
4. Child Observation Record (COR)
5. Preschool Program Quality Assessment (PQA)

منابع

1. Epstein, A., & Hohmann, M. (2012). HighScope's Curriculum Content Areas and the KDIs. Hilt N. (2010). Bringing the High Scope Approach to your Early Years Practice (second edition). London and New York: Routledge.
2. Epstein, A. S., Hohmann, C., Hohmann, M., & English, B. A. (2002). How Young Children Learn to Read in High/Scope Programs. Estados Unidos: High/Scope Educational Research Foundation.
3. OECD. (2004). Five Curriculum Outlines.

با یکدیگر کار می‌کنند. بزرگسالان حامیان یادگیری کودکان محسوب می‌شوند و کاملاً در جهان کودکان، درگیرند.

محیط یادگیری: در های اسکوپ، اتاق‌ها به بخش‌هایی برای حمایت از انتخاب‌ها و علایق کودکان تبدیل می‌شوند. این بخش‌ها، دسترسی آسان به طیفی از مواد طبیعی و ساخت بشر برای حمایت از یادگیری مستقل کودکان را فراهم می‌کنند. اگر کودکان بدانند که هر چیزی را کجا پیدا کنند، می‌توانند آن‌ها را از آنجا بیآورند و در این صورت، به قابلیت‌های خود اعتماد پیدا می‌کنند. محیط‌های خارجی نیز، شکل گسترده‌تر همان محیط‌های یادگیری داخلی هستند و باید در سراسر زمان کار کودکان، در دسترس آنان باشند.

برنامه روزانه: برنامه روزانه های اسکوپ، ثابت است. این امر، برای کودکان امنیت خاطر فراهم می‌کند؛ زیرا آن‌ها به زودی یاد می‌گیرند که برنامه بعدی چیست و می‌توانند وقت خود را طرح‌ریزی و تنظیم کنند. در عین حال، در زمان‌های مختلفی که در برنامه در نظر گرفته شده است، کودکان آزادند که فعالیت‌های خود را انتخاب و اجرا کنند. برنامه آن قدر انعطاف‌پذیر هست که کودکان احساس آزادی عمل داشته باشند. برنامه روزانه های اسکوپ، به کودکان اطمینان می‌دهد که می‌توانند کارها یا چیزهای مورد علاقه خود را انتخاب کنند و نوعی احساس کنترل بر خود و محیط را در آنان ایجاد می‌کند.

سنجش: مربیان برای سنجش پیشرفت کودکان در های اسکوپ، از ثبت‌های مشاهده‌ای کودک^۴ بهره می‌برند. گروه‌های آموزشی روزانه یادداشت‌هایی حکایتی از رفتارهای رشدی قابل توجه کودکان در زمان فعالیتشان تهیه می‌کنند. مربیان در جلسات روزانه با این گروه‌ها، درباره یادداشت‌ها بحث می‌کنند. اعضای گروه، یادداشت‌های روزانه را به‌طور اساسی برای کامل کردن پرونده رشد کودک مورد استفاده قرار می‌دهند. مدیران های اسکوپ برای ارزشیابی برنامه‌های آموزش دوران اولیه کودک، از ابزار «سنجش کیفیت برنامه پیش از دبستان»^۵ استفاده می‌کنند.

پرورش مهارت‌ها

در مراکز یا برنامه‌های مربوط به های اسکوپ، تجاربی برای کودکان طراحی می‌شود که تفکر مستقل، ابتکار عمل و خلاقیت آنان را تشویق می‌کند. اگر کودکان بتوانند براساس ایده‌های شخصی عمل کنند، از مواد آزادانه استفاده کنند و تصوراتشان را بیازمایند، توانایی‌هایشان به سرعت توسعه می‌یابد.

